

četvrtak, 23. lipnja 2022.

P9_TA(2022)0262

Nezakonita sječa u EU-u

Rezolucija Europskog parlamenta od 23. lipnja 2022. o nezakonitoj sječi u EU-u (2022/2523(RSP))

(2023/C 32/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 227. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 4., 191., 230. i 258. Ugovora u funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva ⁽¹⁾ (Uredba EU-a o drvu),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ⁽²⁾ (Direktiva o staništima),
- uzimajući u obzir Direktivu 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš ⁽³⁾ (Direktiva o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice ⁽⁴⁾ (Aarhuška uredba),
- uzimajući u obzir postupak zbog povrede prava INFR(2020)2033 uključen u Komisijin paket o povredama prava od 12. veljače 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2021. naslovljenu „Nova strategija EU-a za šume do 2030.” (COM(2021)0572),
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 (COM(2021)0706) koji je Komisija podnijela 17. studenoga 2021., a kojim se želi zaustaviti krčenje i propadanje šuma za koje je odgovoran EU,
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ (COM(2021)0851), koji je Komisija podnijela 15. prosinca 2021., i popratnu komunikaciju (COM(2021)0814),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1767 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1367/2006 o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji o nezakonitoj sječi u EU-u (O-000020/2022 – B9-0016/2022),

⁽¹⁾ SL L 295, 12.11.2010., str. 23.

⁽²⁾ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

⁽³⁾ SL L 197, 21.7.2001., str. 30.

⁽⁴⁾ SL L 264, 25.9.2006., str. 13.

⁽⁵⁾ SL L 356, 8.10.2021., str. 1.

četvrtak, 23. lipnja 2022.

- uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za predstavke,
- A. budući da je Odbor za predstavke zaprimio predstavke br. 0289/2015, 0625/2018, 1248/2019, 0408/2020, 0722/2020 i 1056/2021 u kojima se izražava zabrinutost zbog sve učestalije nezakonite sječe i praksi kojima se krši zakonodavstvo EU-a u području okoliša u nekim državama članicama, što se odnosi i na jedine preostale europske primarne šume i šume starog rasta, te je pozvao na primjenu preventivnih mjera za smanjenje rizika i razmjera štete u okolišu te rizika za ljudski život i dobrobit;
- B. budući da je nezakonita sječa vrlo zabrinjavajuća aktivnost koja uzrokuje štetu u okolišu, gubitak biološke raznolikosti, propadanje ekosustava, dezertifikaciju i eroziju tla, što pak rezultira prirodnim katastrofama kao što su odroni tla, te je uzrok uništenja ili oštećenja nekoliko područja mreže Natura 2000 i primarnih šuma i šuma starog rasta; budući da nezakonita sječa može dovesti do izumiranja zaštićenih vrsta i posebnih staništa različitih biljnih i životinjskih vrsta s obzirom na to da oni koji sudjeluju u nezakonitim aktivnostima obično zanemaruju zakone kojima se štite vrijedni šumski resursi;
- C. budući da Europol procjenjuje da su kaznena djela protiv okoliša jednako profitabilna kao trgovina drogom, ali s mnogo manje rizika kada je riječ o otkrivanju i kažnjavanju ⁽⁶⁾;
- D. budući da je nezakonita sječa jedan od glavnih čimbenika kada je riječ o degradaciji šuma, krčenju šuma i klimatskim promjenama te doprinosi pogoršanju kvalitete zraka; budući da nezakonita sječa čini između 15 % i 30 % međunarodne proizvodnje drvne sirovine te podrazumijeva dodatne ekološke, društvene i gospodarske posljedice; budući da nezakonita sječa i dalje uglavnom bude neotkrivena, što otežava napore EU-a da ostvari ciljeve europskog zelenog plana, Europskog zakona o klimi i strategije za biološku raznolikost; budući da se nezakonita sječa vrlo često odvija u nekim od najkvalitetnijih i najbolje očuvanih šuma u EU-u;
- E. budući da se proizvodi nezakonite sječe prodaju u EU-u kao certificirano drvo ⁽⁷⁾; budući da glavni postojeći sustavi certificiranja ne mogu u potpunosti ispuniti zahtjeve primjenjivog zakonodavstva; budući da u glavnim programima koji su ocijenjeni u izvješću Komisije iz srpnja 2021. o sustavima certificiranja i provjere u šumarskom sektoru postoje praznine u definicijama zakonitosti te su njihovi pravni zahtjevi ograničeni ili dvosmisleni; budući da oni, iako pružaju sustavan pristup prijenosu zahtjeva u cijelom lancu opskrbe, uglavnom ne uključuju sustavnu mogućnost provjere, u stvarnom vremenu ili na drugi način, transakcija količina, vrsta i kvalitete među subjektima, zbog čega su ti sustavi podložni manipulaciji i prijevarama; budući da svi glavni sustavi certificiranja imaju poteškoće kad je riječ o utvrđivanju i učinkovitom rješavanju problema korupcije, da su sustavi koji su na raspolaganju za utvrđivanje slučajeva korupcije relativno ograničeni i da je rizik od prijave slabo riješen ⁽⁸⁾;
- F. budući da su šume ključni ponori ugljika koji pomažu u borbi protiv klimatskih promjena;
- G. budući da nezakonita sječa ima znatne negativne socioekonomske učinke, pri čemu su lokalne i odgovorne zajednice lišene svojeg izvora ekonomske egzistencije zbog nezakonitog stavljanja na tržište ilegalno posječenog drva, što pak potiče kršenje propisa i štetno utječe na održivi lokalni razvoj i zakonito poslovanje; budući da je nezakonita sječa često povezana s utajom poreza te da to osobama koje se bave nezakonitom sječom omogućuje da smanje tržišnu vrijednost šumskih proizvoda, što pak dovodi do narušavanja tržišta i nepoštenog tržišnog natjecanja; budući da je nezakonita sječa uzrok gubitka prihoda za vladu u smislu izgubljenih poreza i carina te doprinosi povećanju troškova upravljanja šumama i transakcijskih troškova; budući da drvo često bude posječeno u jednoj državi članici, ali se njime trguje u drugoj; budući da se većinom nezakonito posječenog drva trguje te ga se upotrebljava kao da je riječ o zakonito posječenom drvu;

⁽⁶⁾ <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/environmental-crime>

⁽⁷⁾ U informativnoj obavijesti za nadležna tijela koja provode Uredbu EU-a o drvu iz lipnja i rujna 2020. navodi se sljedeće: „Iako je drvo koje je VGSM isporučio IKEA-i koje je certificiralo Vijeće za nadzor šuma (FSC), u izvješću se navodi da više od polovine drva posječenog u Velykyju Bychkivu od travnja do lipnja 2018. nije bilo u skladu sa standardima FSC-a te je zapravo nezakonito posječeno.”.

⁽⁸⁾ Europska komisija, *Izvješće: Studija o sustavima certificiranja i provjere u šumarskom sektoru i za proizvode na bazi drva*, srpanj 2021.

četvrtak, 23. lipnja 2022.

- H. budući da ne postoje dosljedni, usklađeni i usporedivi podaci o sječi šuma u EU-u, kao i zajednička definicija nezakonite sječe;
- I. budući da su u nekim slučajevima osobe koje se bave nezakonitom sječom bile nasilne prema šumarskim službenicima,ugarima, službenicima tijela kaznenog progona, aktivistima za zaštitu okoliša i istraživačkim novinarima, što je u najmanje šest prijavljenih slučajeva dovelo do smrtnog ishoda te brojnih slučajeva nasilja i uznemiravanja usmjerenih protiv onih koji su zaduženi za zaštitu šuma;
- J. budući da postoje problemi koji proizlaze iz nepostojanja međunarodno priznate definicije aktivnosti obuhvaćenih pojmom „nezakonita sječa”; budući da taj nedostatak preciznosti predstavlja ozbiljan pravni propust;
- K. budući da su korupcija i prijevara glavni pokretači nezakonite sječe, što dovodi do nedovoljne provedbe zakona i nekažnjavanja; budući da to također pogoršava razne kriminalne aktivnosti, kao što su financiranje sukoba i pranje novca; budući da je potrebno djelovanje EU-a kako bi se zaustavila nezakonita sječa i krčenje šuma te kako bi se suzbila trgovina nezakonito posjećenim drvom i proizvodima od takvog drva;
- L. budući da su prema Eurojustu kaznena djela protiv okoliša postala četvrta najraširenija kriminalna aktivnost na međunarodnoj razini;
- M. budući da se Uredbom EU-a o drvu utvrđuju pravila za stavljanje drva i proizvoda od drva na tržište te bi se njome trebala spriječiti nezakonita sječa; budući da Komisija namjerava staviti izvan snage Uredbu EU-a o drvu svojim Prijedlogom uredbe o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma, budući da bi Europska unija trebala podupirati države članice u kojima ne postoji dobro gospodarenje šumama u borbi protiv kriminala i organiziranog kriminala koji prijeti šumama te bi trebala promicati zaštitu okoliša, uključujući zaštitu šuma i održivo gospodarenje šumama na temelju Direktive 2008/99/EZ od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava⁽⁹⁾ i u skladu s ciljevima europskog zelenog plana, strategije za biološku raznolikost, akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja i akcijskog plana za kružno gospodarstvo;
- N. budući da nezakonite aktivnosti dovode do neodrživih praksi, smanjuju vrijednost šuma i dovode do deprecijacije raznih ekoloških, gospodarskih i socijalnih usluga koje pružaju šume, što dovodi do neporecivog krčenja i propadanja šuma;
- O. budući da je nezakonita sječa povezana s kršenjem ljudskih prava i nasiljem, kao i s kaznenim djelima povezanim s prijevarama i korupcijom, kao što su pranje novca i utaja poreza;
- P. budući da je pokrenuto nekoliko postupaka zbog povrede prava protiv država članica zbog navodnog neprovođenja zakonodavstva EU-a u tom području;
- Q. budući da u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i drugih fondova kojima upravljaju države članice vlasnici šuma trenutačno imaju pravo na naknadu za šumarsko-okolišne i klimatske usluge, potporu za očuvanje, obnovu i zaštitu šuma te naknadu za šumska područja u okviru mreže Natura 2000 i njihovo održavanje te za aktivnosti kojima se poboljšava otpornost i ekološka vrijednost šumskih ekosustava;
- R. budući da bi planovi upravljanja šumama država članica trebali odgovarati mjerama koje su potrebne za zaštitu i obnovu biološke raznolikosti u šumama te bi trebali biti dostupni javnosti; napominje da se izričita vrijednost primarnih šuma i šuma starog rasta ne prepoznaje u svim planovima gospodarenja područjima mreže Natura 2000 te da mjere očuvanja strogo zaštićenih šuma ne isključuju u potpunosti sječu, što može biti nespojivo s dugoročnim očuvanjem primarnih šuma i šuma starog rasta;
1. apelira na države članice da u potpunosti provedu i ispune obveze utvrđene u postojećem zakonodavstvu EU-a u području okoliša; poziva Komisiju da djeluje brže, učinkovitije i transparentnije, među ostalim uz pomoć daljnjeg postupanja sa slučajevima, te da pokrene postupke zbog povrede prava kako bi se riješili svi slučajevi neusklađenosti; poziva Komisiju da dodijeli dostatne resurse kako bi se zaustavila trenutačna kašnjenja; smatra da je dostatna razina kvalificiranog osoblja i resursa preduvjet za uspješnu provedbu i izvršenje politika Unije;

⁽⁹⁾ SL L 328, 6.12.2008., str. 28.

četvrtak, 23. lipnja 2022.

2. napominje da je nezakonita sječa i dalje problem u EU-u; izražava zabrinutost zbog negativnog utjecaja slučajeva nezakonite sječe na europske šume, divlja staništa, unutarnje tržište i djelovanje EU-a u području klime; poziva Komisiju i države članice da provedu temeljitu procjenu socioekonomskih uzroka takvih pojava i da u potpunosti implementiraju relevantno zakonodavstvo EU-a i nacionalno zakonodavstvo kako bi se učinkovito razvile konkretne i hitne mjere za borbu protiv nezakonite sječe i tako se spriječio da ona postane trend, uzimajući pritom u obzir obveze iz direktiva o prirodi i ciljeve u okviru strategije za biološku raznolikost koje su podržale države članice; izražava zabrinutost zbog toga što bi porast cijena materijala i energije i nulto bodovanje emisija iz biomase u okviru sustava trgovanja emisijama mogli povećati pritisak na šume iznad održivih razina, među ostalim kao rezultat nezakonite sječe s obzirom na visoke profitne marže i zanemarivi rizik, uzimajući pritom u obzir postojeće socijalne i gospodarske uvjete za ljude koji žive u udaljenim i ruralnim područjima EU-a;
3. zabrinut je zbog toga što će sve učestalija nezakonita sječa u EU-u ugroziti ciljeve europskog zelenog plana, strategije EU-a za biološku raznolikost i strategije za šume jer će to značiti da se nije uspjelo zaštititi jedinstvenu ekološku raznolikost i posljednje preostale prašume i šume starog rasta, obnoviti i očuvati prirodna staništa i vrste divlje flore i faune te da će se ugroziti ciljevi za efektivno zaštićena i strogo zaštićena područja;
4. naglašava da je krčenje šuma odgovorno za 20 % emisija CO₂ na globalnoj razini; zabrinut je zbog negativnog učinka nezakonite sječe na dezertifikaciju, eroziju tla i pojave kao što su poplave; naglašava da je krčenje šuma povezano i s izumiranjem mnogih vrsta koje zbog nezakonite sječe gube svoja staništa;
5. poziva državne odvjetnike i nadležna tijela država članica da u najvećoj mogućoj mjeri istraže sve slučajeve nezakonite sječe, kao i prijevoz, skladištenje, distribuciju i prodaju nezakonito pribavljene drvene sirovine;
6. naglašava da je postizanje održivog gospodarenja, zaštite i očuvanja šuma na temelju mjerljivih pokazatelja i pragova ključno za budućnost europskog šumarstva; podržava uvođenje sustava certificiranja bliskog prirodi kako bi se održao cijeli raspon biološke raznolikosti, osigurala dugoročna produktivnost i otpornost te odgovorilo na okolišne, gospodarske i društvene izazove;
7. poziva Komisiju i države članice da uvedu potrebne mjere za provedbu temeljite kontrole radi praćenja drvene sirovine koju koriste europska poduzeća kako bi se osigurala potpuna usklađenost s Uredbom EU-a o drvu;
8. snažno naglašava da bi se Komisija trebala pobrinuti za to da adekvatni iznosi financijskih sredstava u okviru nacionalnih strateških planova budu namijenjeni obnovi biološke raznolikosti u područjima koja su najteže pogođena nezakonitom sječom; podsjeća da bi u skladu s Rezolucijom Parlamenta od 9. lipnja 2021. o strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. države članice trebale dosegnuti najmanje 10 % godišnjih rashoda za biološku raznolikost u okviru višegodišnjeg financijskog okvira; sa žaljenjem konstatira da je cilj financiranja biološke raznolikosti u nekim državama članicama daleko ispod dogovorenog praga od 10 %;
9. žali zbog činjenice da u održivom gospodarenju šumama još nisu definirani ni pragovi ni rasponi kao referentne vrijednosti za poželjno stanje šuma, kao ni dovoljni kriteriji u pogledu zdravlja ekosustava, biološke raznolikosti i klimatskih promjena; stoga poziva da se definiraju novi pokazatelji i pragovi potrebni za provedivo održivo gospodarenje šumama;
10. poziva sve države članice da se pobrinu za to da su sustavi za praćenje drva u potpunosti operativni, a sankcije u područja šumarstva razmjerne i obeshrabrujuće radi učinkovitog odvrćanja od nezakonite sječe; izražava duboku zabrinutost zbog toga što kazne trenutačno nisu razmjerne vrijednosti proizvoda od drvene sirovine i zbog toga što se dotičnim subjektima ponekad izriču samo opomene ili vrlo niske administrativne kazne; poziva države članice da osiguraju instrumente za poboljšanje aktivnosti nacionalnih tijela nadležnih za šumarstvo, da po potrebi povećaju broj službenika kaznenog progona, da djelotvorno pokrenu pravne radnje i kaznene postupke u slučajevima nezakonite sječe, na temelju dokaza koje je prikupila policija ili na koje su policiju uputile treće strane; poziva na to da se u reviziji Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava predvide kazneni postupci, uključujući protiv privatnih osoba;
11. poziva sve države članice da razmjenjuju najbolje prakse među tijelima kaznenog progona kako bi se potaknula borba protiv svih s time povezanih nezakonitih praksi;

četvrtak, 23. lipnja 2022.

12. poziva države članice da se pobrinu za to da javni pristup informacijama o okolišu, kao i sudjelovanje javnosti u donošenju odluka i pravosuđu u vezi s planovima gospodarenja šumama, budu predviđeni u skladu s Aarhuškom uredbom;
13. ističe da je potrebna ispravna procjena utjecaja planova gospodarenja šumama na okoliš i da je potrebno da države članice revidiraju one planove koji nisu u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
14. žali zbog napada na službenike u području šumarstva, lugare, službenike za izvršavanje zakonodavstva, aktiviste za zaštitu okoliša i istraživačke novinare, uključujući smrtonosne napade, te podsjeća da te napade često provode pojedinci ili dobro organizirane i dobro opremljene bande koje sudjeluju u nezakonitoj sječi, sve većem nasilju i čestim zastrašivanjima;
15. poziva nacionalna tijela vlasti i tijela EU-a da poduzmu odvrćajuće i odlučne mjere kako bi se osiguralo potpuno poštovanje nacionalnog prava i prava EU-a u području zaštite okoliša; napominje da postupovni nedostaci i nedostajuće provjere smanjuju učinkovitost Uredbe o drvu u praksi; potiče suzakonodavce EU-a da iskoriste priliku koju su pružili pregovori o Prijedlogu uredbe o proizvodima koji nisu povezani s krčenjem šuma (COM(2021)0706) kako bi izvukli pouke iz primjene i provedbe Uredbe EU-a o drvu te poboljšali status nadležnih tijela država članica, odredbe o količini i kvaliteti njihovih kontrola, njihove odnose i interakciju s nadležnim tijelima drugih država članica te drugim nacionalnim tijelima i Komisijom; poziva države članice da strogo provode odredbe relevantnog zakonodavstva koje je trenutačno na snazi zabranom upotrebe nezakonitog drva i stavljanja istog na tržište EU-a; poziva na to da se nezakonita sječa smatra kaznenim djelom, da podliježe odgovarajućim kaznenim sankcijama i da se uključi u područje primjene revidirane Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava te poziva na pojačanu europsku suradnju u borbi protiv nezakonite sječe; poziva na donošenje jedinstvene definicije nezakonite sječe kao kaznenog djela protiv okoliša u svim državama članicama kako bi se osiguralo da se za jednako kršenje prava zbog nezakonite sječe u cijelom EU-u primjenjuju usklađeni postupci i kazne;
16. naglašava važnost preventivnih mjera za smanjenje ekološke i gospodarske štete te rizika za ljudski život prouzročenih nezakonitom sječom; uviđa da je u državama članicama u posljednje vrijeme postignut određen napredak jer je došlo do poboljšanja u praćenju drva te preispitivanju i pooštavanju kazni predviđenih u nacionalnom zakonodavstvu za borbu protiv nezakonite sječe; naglašava da su potrebni odgovarajući planovi za obnovu područja na kojima se stanje okoliša pogoršalo u tim državama članicama; podsjeća da koordinirani europski pristup i preventivne mjere mogu pomoći u borbi protiv nezakonite sječe; poziva države članice da unaprijede kvalitetu i cjelovitost svojih sustava praćenja šuma kako bi mogle donijeti čvrste zaključke o učinkovitosti planova upravljanja šumama unutar mreže Natura 2000; napominje da bi za osiguravanje zadovoljavajuće ocjene učinkovitosti mjera povezanih s mrežom Natura 2000 nadzor trebao uključivati prikupljanje većeg broja podataka o područjima unutar i izvan mreže te o kvaliteti upravljanja očuvanjem;
17. poziva Komisiju da revidira Uredbu EU-a o drvu i proširi njezinu primjenu na svu drvenu sirovinu i proizvode od drva koji se prodaju na europskom tržištu kako bi se osigurali jednaki uvjeti i izbjeglo nepošteno tržišno natjecanje;
18. naglašava velik javni interes za borbu protiv nezakonite sječe, kao što je izraženo u predstavkama br. 1248/2019, 0408/2020, 0722/2020 i 1056/2021 upućenima Odboru za predstavke, u kojima se osuđuje povećanje nezakonite sječe, često zbog slabe provedbe zakonodavstva EU-a u zaštićenim područjima ili zaustavljenih satelitskih nadzornih sustava, kao i sve veći broj slučajeva agresije na šumske radnike, aktiviste i novinare;
19. poziva države članice da donesu odgovarajuće mjere kaznenog progona kako bi se suzbila nezakonita sječa te zaštitili borci za zaštitu okoliša, novinari i zviždači; poziva države članice da poduzmu potrebne mjere kako bi se spriječilo da pravosudna tijela odbace predmete povezane s nezakonitom sječom; prepoznaje aktivnu ulogu i uključenost civilnog društva, uključujući nevladine organizacije i borce za zaštitu okoliša, u zagovaranju djelovanja u području klime i zaštite biološke raznolikosti te poziva EU da podupre takve aktivnosti; naglašava da je potrebno zajamčiti sudjelovanje civilnog društva u okviru transparentnosti utvrđenom u članku 13. Pariškog sporazuma;
20. poziva Komisiju da predvodi borbu protiv nezakonite sječe na svjetskoj razini i da promiče provedbu jedinstvene, jasne i međunarodno priznate definicije vrste aktivnosti koje su obuhvaćene konceptom „nezakonite sječe” kako bi se riješile trenutačne rupe u zakonu koje omogućuju neusklađenost sa standardom; pozdravlja, kao prvi korak, prijedlog uredbe o proizvodima koji nisu povezani s krčenjem šuma;

četvrtak, 23. lipnja 2022.

21. poziva Komisiju i države članice da često ocjenjuju dostupne podatke na temelju zemaljskih tehnologija praćenja i daljinskog istraživanja, kao što je satelitsko snimanje svih pošumljenih područja mreže Natura 2000, da poduzmu odgovarajuće mjere, uključujući pokretanje postupaka zbog povrede, ako se utvrde dokazi o šteti na tim područjima ili njihovu uništenju, te da te procjene i mjere objave; naglašava da je satelitsko snimanje učinkovitije ako se kombinira s podacima na licu mjesta te da se stoga podaci na licu mjesta ne bi smjeli zanemariti; poziva države članice da isprave štetu nanесenu zaštićenim šumskim staništima ili zaštićenim staništima šumskih vrsta na područjima mreže Natura 2000 pogođenima krčenjem šuma i nezakonitom sječom;

22. naglašava da Komisija mora osigurati usklađenost s pravom EU-a; shvaća da je teret dokazivanja postojanja povrede na Komisiji, koja se u postupcima zbog povrede ne smije oslanjati ni na kakvu pretpostavku; međutim, naglašava da, iako je Komisija potvrdila da je pravilna primjena prava Unije i dalje prioritet, trajanje nekih slučajeva povrede, čak i ako Komisija ima dovoljno dokaza, upućuje na suprotno; smatra neodgovornim da u vrijeme kada je zakonodavstvo o okolišu najviše prekršeno, a europski zeleni plan s njim donosi nove inicijative, Glavna uprava Komisije za okoliš stalno i stalno nema dovoljno osoblja; žali zbog činjenice da se nezamjenjiva imovina gubi zbog nedjelovanja Komisije i rezova u proračunu EU-a za osoblje; predlaže da Komisija i države članice bolje odrede svoje prioritete;

23. poziva Komisiju da sustavno upotrebljava sva dostupna tehnološka dostignuća, kao što je daljinsko istraživanje, kako bi osigurala potpunu usklađenost s Uredbom EU-a o drvu i tako mogla sveobuhvatno ispitati stanje europskih šuma;

24. apelira na Komisiju, Vijeće i države članice da poduzmu potrebne mjere za uspostavu i razvoj policijske suradnje koja uključuje nadležna tijela svih država članica radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela u šumarstvu i trgovine drvnom sirovinom koja je rezultat takvih aktivnosti; ističe da bi Komisija, Vijeće i države članice trebali sustavno ocjenjivati učinkovitost policijske suradnje i redovito je poboljšavati;

25. poziva Komisiju i Vijeće da pažljivo procijene moguće negativne posljedice koje bi promicanje šumske biomase kao pokretača energije moglo imati na šume EU-a, posebno u okviru pregovora o paketu za ostvarivanje cilja od 55 % i revizije Direktive o energiji iz obnovljivih izvora ⁽¹⁰⁾ (RED III);

26. traži od Komisije da promiče razmjenu najboljih praksi među državama članicama u borbi protiv pojave nezakonite sječe i njezinih posljedica, među ostalim u području zelene javne nabave i transparentnosti za potrošače u pogledu naziva poduzeća koja trguju nezakonito posjećenim drvom;

27. poziva Komisiju da pomno prati pravilnu provedbu Uredbe EU-a o drvu, Direktive o staništima, Direktive o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš i Direktive o zaštiti divljih ptica ⁽¹¹⁾, kao i Aarhuške uredbe, s obzirom na to da nedostaci u provedbi zakonodavstva EU-a o okolišu mogu biti poticajni čimbenik koji dovodi do kaznenih djela protiv okoliša; napominje da njihovo kršenje može dovesti do ekoloških i ekoloških katastrofa kao što su degradacija i erozija tla, klizišta, poplave, izumiranje jedinstvenih divljih vrsta, krčenje šuma i nestanak posljednjih preostalih prašuma i starih šuma u EU-u;

28. poziva Komisiju da preispita trenutačne zakonodavne probleme i poboljša svoje kontrole kako bi se uklonile sve rupe u zakonu koje omogućuju upotrebu nezakonito posjećenog drva u EU-u, kao što je trenutačno slučaj s tehnikama kao što je miješanje zakonito posjećenog drva i nezakonito posjećenog drva kako bi se potvrdilo podrijetlo takvog drva;

29. poziva Komisiju da svoju trgovinsku politiku iskoristi za suzbijanje nezakonite sječe na međunarodnoj razini; naglašava da uvoz nezakonito posjećenog drva iz zemalja koje nisu članice EU-a narušava europsko tržište i stvara nepravednu situaciju za europske proizvođače; podsjeća da upotreba tog nezakonitog drva također šteti zajednicama u kojima je posječeno i promiče nastavak nezakonite sječe drva i svih kaznenih djela povezanih s njime; pozdravlja skup obveznih pravila o dužnoj pažnji za poduzeća koja žele staviti određene proizvode na tržište EU-a, a koji je Komisija predložila u svojem prijedlogu uredbe o proizvodima koji nisu povezani s krčenjem šuma;

⁽¹⁰⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

⁽¹¹⁾ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

četvrtak, 23. lipnja 2022.

30. naglašava važnost provedbe projekata usmjerenih na promicanje gospodarenja šumama blisko prirodi te zaštite, obnove i očuvanja okoliša, uz istodobno podupiranje zajednica koje ovise o šumskim resursima razvojem kratkih lanaca opskrbe i ekoturizma; predlaže razvoj demokratskog upravljanja šumama i projekata u bliskoj suradnji s lokalnim vlastima, koje blisko surađuju s dionicima i lokalnim zajednicama, koje su izravno i neizravno najviše pogođene ekološkim promjenama i negativnim socioekonomskim učincima proizvodnje i trgovine drvnom sirovinom velikih razmjera;

31. poziva EU i države članice da istraže daljnje mogućnosti suradnje u borbi protiv nezakonite sječe i njezinu sprečavanju; preporučuje da Komisija državama članicama osigura platformu za suradnju kako bi razvile i dodatno poboljšale nacionalne digitalne alate za praćenje šuma, prijavile slučajeve nezakonite sječe i omogućile brzu i učinkovitu prekograničnu intervenciju protiv nezakonite sječe;

32. poziva države članice da preuzmu svoju primarnu odgovornost za zaštitu okoliša, uključujući šume, te da zajamče sigurnost luga; podsjeća da je korupcija u javnim institucijama i dalje važan faktor zbog kojeg dolazi do nekažnjavanja nezakonite sječe i kaznenih djela protiv aktivista za zaštitu okoliša;

33. poziva države članice da što je više moguće usklade svoja pravila o nadzoru nezakonito posjećenog drva kako bi se spriječilo iskorištavanje nezakonitih putova za distribuciju drva u skladu sa zakonodavstvom država članica u kojima su kontrole blage;

34. poziva tužitelje, istražitelje, čuvare i financijske stručnjake da udruže snage i udruže stručno znanje kako bi brzo i uspješno otkrili, istražili i kazneno gonili organizirani kriminal;

35. podsjeća da bi sredstva EU-a mogla biti dostupna za naknadu za šumarsko-okolišne i klimatske usluge, poboljšanje otpornosti i ekološke vrijednosti šumskih ekosustava, obnovu, očuvanje i zaštitu šuma te naknadu za šumska područja u okviru mreže Natura 2000, uključujući za male vlasnike šuma;

36. predlaže uvođenje redovitog nadzora (uključujući sigurnosne/policijske patrole i zračni nadzor) u šumama i područjima u kojima se prevozi drvo ili u kojima se izvješćuje o nezakonitoj sječi drva ili prijevozu i trgovini drvnom sirovinom dobivenima takvim aktivnostima; naglašava potrebu za podizanjem razine osviještenosti policije o zločinu nezakonite sječe i poziva države članice da provedu posebno osposobljavanje službenika za provedbu zakona kako bi im se pružili praktični alati i kako bi im se pružile vještine i znanje koji su im potrebni za sprečavanje, otkrivanje i kazneni progon nezakonitih aktivnosti sječe te zaštitu aktivista za zaštitu okoliša, zviždača i osoblja odgovornog za upravljanje šumama; potiče države članice da surađuju kako bi osigurale pametno korištenje resursa za sprečavanje nepravilne provedbe te mjere;

37. podsjeća da je nezakonita sječa često povezana s drugim oblicima kriminala kao što su nezakonita trgovina, korupcija, prijevarama i pranje novca, uglavnom s prekograničnom dimenzijom; stoga naglašava potrebu da se informacije o nezakonitoj sječi smatraju ključnima za istragu drugih vrsta teških kaznenih djela i da se te informacije podijele s Europolom kako bi se olakšale prekogranične istrage;

38. ističe da je uspostava zelenog javnog tužitelja EU-a proširenjem mandata Ureda europskog javnog tužitelja, u skladu s člankom 86. stavkom 4. UFEU-a, način za poboljšanje provedbe i izvršenja zakonodavstva EU-a u području okoliša te za borbu protiv teških kaznenih djela protiv okoliša s prekograničnom dimenzijom;

39. poziva Komisiju da dodijeli sredstva za borbu protiv nezakonite sječe;

40. ističe važnost povećanja dostupnosti transparentnih, visokokvalitetnih podataka i prima na znanje cilj nove strategije EU-a za šume koji se odnosi na poboljšanje usklađenog prikupljanja podataka u tom pogledu; smatra da je nadogradnja postojećih struktura, posebno nacionalnih inventara šuma i europskog informacijskog sustava za šume, ključna za poboljšanje operativnog odgovora policijskih snaga u rješavanju aspekata kriminala u području šumarstva; prepoznaje potrebu za pravodobnim, čestim i usporedivim podacima u svim državama članicama za osnovne i primijenjene varijable povezane sa šumama; stoga podržava prijedlog okvira za promatranje šuma te izvješćivanje i prikupljanje podataka o šumama na razini EU-a; poziva države članice da prikupe podatke o inspekcijskim aktivnostima, broju utvrđenih kršenja te vrsti i veličini izrečenih sankcija;

četvrtak, 23. lipnja 2022.

41. poziva države članice da povećaju razinu osviještenosti javnosti o borbi protiv nezakonite sječe i dostupnim alatima za izvješćivanje, tj. ciljanim komunikacijskim kampanjama; poziva države članice da u akademske kurikule za djecu uključe pojam očuvanja šuma kao dio očuvanja prirodne baštine;
42. naglašava da sudski postupci u području okoliša zahtijevaju od pravnih stručnjaka da posjeduju posebna znanja i kompetencije; stoga predlaže da države članice ojačaju ekološku komponentu sveučilišnih studija u području prava;
43. ističe da upotreba tehnologija daljinskog istraživanja kao što je satelitsko snimanje kao dopuna prikupljanju podataka iz inventara i inspekcija na terenu može pomoći nadležnim tijelima na razini EU-a i na nacionalnoj razini da preciznije i brže utvrde velika područja nezakonite sječe; ističe potrebu za kalibriranjem tih podataka podacima prikupljenima praćenjem na terenu kako bi se osigurala točnost nalaza; poziva države članice da u potpunosti iskoriste alate dostupne u okviru Satelitskog centra EU-a kako bi ojačale svoje kapacitete za borbu protiv nezakonite sječe; napominje da, iako se sječa šuma može otkriti satelitskim snimanjem, i dalje je izazov razlikovati zakonitu i nezakonu sječu; naglašava da učinkovitost satelitskih resursa za suzbijanje nezakonite sječe ovisi o sposobnosti vlasti da upotrebljavaju informacije i koordiniraju ih s drugim alatima i bazama podataka (na tlu); smatra da satelitske snimke mogu nadopunjavati inspekcije na terenu i podatke iz inventara na terenu kao vrijedno sredstvo za otkrivanje nezakonite sječe i mogu pomoći u neizravnom izvođenju zaključka o postojanju nezakonite sječe na cestama izvan dopuštenih područja;
44. podsjeća na ključnu ulogu tehnoloških inovacija u borbi protiv nezakonite sječe i kaznenih djela protiv okoliša općenito; poziva Komisiju da izdvoji sredstva za tehnološku potporu državama članicama, što bi nacionalnim službenicima za izvršavanje zakonodavstva omogućilo da upotrebljavaju najbolje alate;
45. naglašava da bi misija za utvrđivanje činjenica na područjima pogođenima nezakonitom sječom pomogla u procjeni stvarnog stanja na terenu, glavnih čimbenika koji dovode do nezakonite sječe i učinaka na lokalno stanovništvo, kao i u utvrđivanju daljnjih koraka u određenim slučajevima;
46. poziva Komisiju da zajamči da EU ne podupire inicijative i projekte koji bi doveli do nezakonite sječe i krčenja šuma ili drugih sličnih učinaka štetnih za okoliš;
47. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-